

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ОПШТИНЕ ВРБАС

БРОЈ 21. ВРБАС 13. АВГУСТ 2021. ГОДИНА LV

115.

На основу члана 52. Статута општине Врбас („Службени лист општине Врбас“, број 26/2018), а у вези са чланом 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник Републике Србије“, број 36/2009, 88/2010, 38/2015 и 113/2017 – др. Закони, 49/2021), Председник општине Врбас, доноси

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ ВРБАС ЗА 2021. ГОДИНУ

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Локални акциони план запошљавања општине Врбас за 2021. годину (у даљем тексту: ЛАПЗ) представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања на територији општине Врбас (у даљем тексту: Општина), којим се дефинишу циљеви и приоритети политике запошљавања и утврђују програми и мере, који ће се реализовати у 2021. години, ради унапређења запошљавања и смањења незапослености на територији Општине.

Приликом израде ЛАПЗ-а узети су у обзир стратешки правци, општи циљ и појединачни циљеви из Националне стратегије запошљавања за период 2021-2026. године („Службени гласник РС“, број 18/21 и 36/21), као и приоритети и циљеви из Националног акционог плана запошљавања за период 2021. до 2023. годину („Службени гласник РС“, број 30/21).

Правни основ за доношење ЛАПЗ-а је одредба члана 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник Републике Србије“, број 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017 и др. Закони и 49/2021) којом је одређено да надлежни орган локалне самоуправе може по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање да усвоји Локални акциони план запошљавања. У Врбасу, Председник општине Врбас (у даљем тексту: Председник општине) је надлежни орган локалне самоуправе који доноси Локални акциони план.

Услови за одобравање учешћа у финансирању програма и мера активне политике запошљавања су: да локална самоуправа има формиран Локални савет за запошљавање, донети Локални акциони план запошљавања, обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређеног програма или мере и усклађене програме и мере са приоритетима и циљевима локалног економског развоја и локалног тржишта рада.

Чланом 60. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник Републике Србије”, број 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017 и др. Закони и 49/2021) утврђена је могућност да локална самоуправа која у оквиру свог Локалног акционог плана запошљавања обезбеђује више од половине средстава потребних за финансирање одређеног програма или за мере активне политике запошљавања може поднети захтев надлежном Министарству, за учешће у финансирању предвиђеног програма или мере.

Чланом 41. став 3. истог Закона, прописано је да Локални акциони план запошљавања мора бити у сагласности са Националним акционим планом и Покрајинским акционим планом запошљавања.

Локални акциони план садржи све елементе предвиђене чланом 39. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености:

1. макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања;
2. стање и токове на тржишту рада за текућу годину;
3. циљеве и приоритете политике запошљавања;
4. програме и мере активне политике запошљавања за текућу годину, са одговорностима за њено спровођење и потребним средствима;
4. финансијски оквир за политику запошљавања и изворе финансирања;
5. носиоце послова реализације Локалног акционог плана;
6. категорије теже запошљивих лица које имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања;
7. индикаторе успешности реализације програма и мере и
8. друге елементе.

Локални савет за запошљавање и Одељење за привреду и локални и економски развој у припреми и изради ЛАПЗ-а општине Врбас користили су податке Националне службе за запошљавање - Филијала Врбас (у даљем тексту: НСЗ) и податке Републичког завода за статистику који су припремљени у Одељењу за привреду и локални економски развој.

У складу са одредбама Закона, на ЛАПЗ-а предходно мишљење дао је Локални савет за запошљавање општине Врбас (у даљем тексту: Савет за запошљавање).

Најзначајнији акти из области запошљавања и привредног развоја који су коришћени при изради ЛАПЗ-а су:

1. Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености, („Службени гласник РС“ број 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017 и др. Закони и 49/2021),
2. Национална стратегија запошљавања за период од 2021-2026.године, („Службени гласник РС”, број 18/21 и 36/21),
3. Национални акциони план запошљавања за период од 2021. до 2023.годину, („Службени гласник РС”, број 30/2021)
4. Стратегија одрживог развоја општине Врбас за период од 2014-2020.године („Службени

лист општине Врбас", број 24/2015), продужен рок важења стратегије Одлуком о продужењу важења Одлуке о доношењу стратегије одрживог развоја Општине Врбас за период 2014 – 2020. године („Службени лист општине Врбас", број 39/2020).

У изради ЛАПЗ-а дефинисани су циљеви и приоритети политике запошљавања на територији Општине како би се различитим приступима омогућило свестрано сагледавање и приликом реализације планираних програма и мера остварили резултати у спровођењу политике запошљавања.

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ

Општина Врбас се налази у Јужнобачком округу у АП Војводини. По величини општина Врбас спада у групу средњих општина. Заузима део простора који се налази у геометријском средишту Бачке на 45°34' северене географске ширине и 19°38' источне географске дужине. Административни центар општине је град Врбас, смештен на надморској висини од 78 м.

Врбас се налази на раскрсници важних путева различитих видова саобраћаја, који пролазе територијом његове општине, повезујући га тако са Малим Иђошем на северу, Србобраном на истоку, Темерином на југоистоку, Новим Садом и Бачким Петровцем на југу, Бачком Паланком на југозападу, Оџацима на западу и Кулом на северозападу.

Општина Врбас се простире у виду правоугаоне траке, поред Великог бачког канала, у подножју Телечке висоравни, а делимично на њеним падинама.

Географски положај Врбаса карактерише мноштво природно-географских и друштвено економских компоненти и међусобних утицаја.

Врбас представља значајан саобраћајни чвор у ком се укршта више друмских, железничких и водених путева. Општина Врбас се налази на траси најважнијег путног правца у Србији - Коридора 10.

Најзначајније саобраћајнице су ауто-пут Е-75 и међународна пруга Београд–Будимпешта–Беч, која повезује Србију са Европом, што пружа значајан потенцијал транзитног туризма, као и железничка пруга Сомбор - Врбас. Кроз град пролазе путеви: Сомбор-Врбас-Бечеј; Врбас-Бачка Паланка; Врбас-Суботица. Осим тога територију општине пресецају канали који су део хидросистема Дунав-Тиса-Дунав, те постоје потенцијали и за развој водног саобраћаја.

То све даје комплетно слику о повољности туристичко-географског положаја Општине.

2.1. Општи подаци

Општину Врбас чини седам насеља (Врбас, Бачко Добро Поље, Косанчић, Куцура, Равно Село, Савино Село и Змајево), и заузима површину од 376 км². Територија обухвата најквалитетнију бачку земљу, па је разумљиво да пољопривредне површине обухватају 37.562 ха од чега 32.778 ха површине под њивама.

Према интерним подацима РГЗ Службе за катастар непокретности Врбас, посматрано по кататарским општинама, највећи проценат пољопривредног земљишта у

приватној својини јесте у катастарским општинама: Равно Село (88,2%), Куцура (88,0%), Савино Село (77,6%), Бачко Добро Поље (72,6%), док је земљиште у државној својини најзаступљеније у катастарским општинама Змајево, Косанчић, Бачко Добро Поље и Врбас.

Врбас се граничи са општинама: Кула, Мали Иђош, Србобран, Темерин, Нови Сад, Бачки Петровац, Бачка Паланка и Оџаци.

Градско насеље Врбас је седиште истоимене општине Врбас који се налази у северном делу Општине. Градско насеље захвата 28,5% укупне територије Општине и у њему живи 57,3% укупног становништва.

Густина насељености градског насеља Врбас је 225 становника по км², густина насељености општине Врбас је 110 становника по км², што је више у односу на просек већине општина Јужнобачког округа. Већу густину насељености имају само Нови Сад и Беочин.

Према подацима пописа из 2011. године у општини Врбас живи 42.092 становника од чега је 20.432 мушког пола, а 21.660 женског пола. Према попису становништва РЗС из 2011. године у Врбасу има за 3.760 становника мање у односу на попис из 2002. године (-8,2%). Према подацима РЗС број становника (процена средином године) у 2013. години износи 41.378 становника и показује тенденцију даљег пада броја становника у општини Врбас, што показује и пројектовани број становника (средња варијанта – нулти миграциони салдо) за 2041. годину од 36.257 становника.

3. ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ПРИВРЕДНА КРЕТАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ

Локална самоуправа има потенцијал да понуди инвеститорима бројне погодности за пословање. Дobar географско-саобраћајни положај је један од главних разлога да је Врбас постао значајан центар средње Бачке. Врбас се налази на раскрсници важних путева различитих видова саобраћаја, који пролазе територијом ове Општине, повезујући га тако са осталим деловима Војводине.

Главне снаге општине Врбас представљају повољан географски положај на коме се налазе саобраћајна чворишта путева и железнице као и развијена каналска мрежа хидросистема ДТД. Богатство природних ресурса као и повољна клима, представљају базу развоја пољопривреде и прехрамбене индустрије, која у општини Врбас има дугу традицију.

Општина Врбас располаже квалитетном и високо мотивисаном радном снагом, са израженим предузетничким потенцијалом. Инфраструктура општине је релативно развијена. Развијеност финансијског сектора и присуство бројних јавних институција, сврставају Врбас у ред најзначајнијих центара Србије.

Проблем загађења Великог Бачког канала је једна од већих слабости општине, који осим утицаја на животну средину, онемогућава и развој речног саобраћаја као и туризма. Индустијска зона је изузетно инфраструктурно опремљена у површини од преко 2 км². На такву развијену опремљеност индустријске зоне имамо јаку малу запосленост од свега око 1.000 радника.

4. СТРАТЕГИЈА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ВРБАС

Стратегија одрживог развоја општине Врбас представља кровни документ који би требао да оријентише све релевантне актере развоја и управљања општинским ресурсима у доношењу одлука за најцелисходнија решења и што ефикасније коришћење расположивих ресурса.

Стратегијом су дефинисани правци развоја Општине у периоду од 2014. до 2020. године и она обједињује различите процесе имајући у виду различите потребе у области економског развоја, инфраструктуре и комуналних делатности, просторног и урбанистичког планирања, заштите животне средине, друштвеног развоја и смањења сиромаштва.

Одлуком о продужењу важења Одлуке о доношењу стратегије одрживог развоја Општине Врбас за период 2014 – 2020. године („Службени лист општине Врбас“, број 39/2020) продужено је важење исте до доношења Плана развоја општине Врбас за период од најмање наредних седам година у складу са Законом о планском систему Републике Србије.

Доношењем Плана развоја општине Врбас приступиће се изради локалног акционог плана запошљавања који би важио за наредне 3 године.

Поред улоге водиле у одлучивању, Стратегија представља важну алатку за успешно управљање променама у општини, за усмерено акционо и пројектно планирање, као и за друге активности за добијање финансијске подршке из АП Војводине, Министарстава и Владе Републике Србије.

Кључни правци развоја Врбаса одређени Стратегијом развоја општине Врбас су урбани, друштвени и економски развој.

Стратегија развоја општине Врбас, базирана је на анализи друштвеног, економског и социјалног стања, као и на мапирању постојећих природних, људских, институционалних и финансијских ресурса и реалистичност је њена подлога.

Стварање услова за нове инвестиције и отварање нових радних места представљају основни циљ економског развоја као стратешког праваца Општине. Повољнији привредни амбијент који ће Општину учинити привлачном за инвестиције, како домаће тако и стране и омогућити отварање нових радних места, могуће је остварити реализацијом специфичних циљева дефинисаних Стратегијом одрживог развоја општине Врбас.

Један од њих је изградња функционалне економске инфраструктуре - па је неопходно предузети одређене активности на уређењу и опремању постојећих локација и куповини нових, као и већа и боља сарадња са приватним сектором. Потребно је наставити са активностима на комуналном опремању појединих делова Општине, како би се омогућио несметан развој приватног предузетништва у свим деловима Општине.

Интезивирањем јавне (локалне) подршке реконструкцији и проширењу постојећих и изградњи недостајећих инфраструктурних капацитета обезбеђује се већа привредна конкурентност, подизање животног стандарда становништва и заштита животне средине.

Увек постоји ваљана аргументација за проширење постојеће путне мреже унутар посматране територије, те побољшање њене функционалности и просторног распореда.

Приоритет би требао бити у што бољем међусобном повезивању припадајућих насеља и општинског центра, зарад квалитетније интеракције привредних и друштвених делатности, те бољег искоришћења расположивих ресурса.

Развијеност саобраћајног система је важан параметар конкурентности неке територијалне целине. Економски, социјални и друштвени напредак постављају захтев константног унапређења функционалних карактеристика свих елемената саобраћајног система.

Сходно природним предиспозицијама (физичко-географским) и просторном позицијом унутар ширег региона (Војводина, Јужнобачка област) општина Врбас поседује повољан саобраћајно-комуникативни и стратешки положај (налази се у геометријском средишту Бачке), који имплицира експлоатацију скоро свих видова саобраћаја (друмског, железничког и водног).

Наиме, ослањање на Паневропски коридор 10 и потенцијално лак приступ коридорима 5с и 4, а преко њих и транспортној инфраструктури суседних земаља (Хрватске и Мађарске), односно осталих земаља Европе, те близина Паневропског коридора 7 (река Дунав), намећу стратешки значај поменутом систему. Другим речима, свеобухватно коришћење расположивих ресурса и активнији однос ка развојним процесима унутар општине, као и брза интеграција у регионалне и светске робно-новчане токове, може се остварити само уз добру инфраструктурну опремљеност, са акцентом на саобраћајној инфраструктури.

Позиционирање Врбаса на раскршћу значајних унутрашњих и међурегионалних траса и релативна близина неких општинских и градских центара (Кула 11 км, Бечеј 35 км, Нови Сад 41 км, Сомбор 52 км, Суботица 65 км, Београд 117 км, итд.), иницира потребу активнијег развоја пре свега друмског, а потом и железничког и водног саобраћаја. Постоје добри предуслови за развој бицикличког саобраћаја, а чишћењем канала у систему ДТД обезбеђују се услови пловности.

За стварање повољнијег привредног амбијента, важна је сарадња свих инспекцијских органа на сузбијању сиве економије, подстицање оснивања привредних субјеката у делатностима са бржим стопама раста, подршка предузетништву и укључивање представника привреде у процес доношења одлука.

Прехрамбена индустрија је стуб индустријске производње Врбаса, према обиму производње, производним капацитетима, препознатљивошћу брендираних производа, броју запослених и сл. Врбас је значајан индустријски центар Бачке. Као носиоци конкурентности привреде општине Врбас најважнија предузећа су: Фабрика уља и биљних масти „Vital“, Индустрија меса „Сарпех“, шећерана „Суноко“, кондиторска индустрија „Медела“, млекара „Дана“ која послује у оквиру ПП „Сава Ковачевић“, пекара „Тривит-пек“ а.д., производња кафе „Самба кафа“ д.о.о... У насељу Куцура најзначајније предузеће у области прехрамбене индустрије су „Супермикс плус“ д.о.о. које се бави производњом свежег меса и прерађевина од меса и СЗТР Каница „Три С“, Куцура која се бави занатском производњом меса и прерађевина.

Поред прехрамбене индустрије, у Врбасу су смештени и капацитети других индустрија. Према подацима Канцеларије за локални економски развој општине Врбас, значајно и успешно индустријско предузеће, у оквиру гумарске индустрије, је фирма „Pneutech“ д.о.о., Врбас која запошљава 95 радника и бави се производњом пнеуматика. Фирма извози 1-2% од свог укупног пласмана на тржиште СЕФТА.

Производњом амбалаже од пластике бави се „Union-promet“ д.о.о., а производњом сточне хране бави се „Gas mix“ д.о.о. У Бачком Добром Пољу налази се производно предузеће „Intergrand“, д.о.о. које се бави производњом разних врста производа од алуминијумских и PVC профила.

У области производног занатства послују: СЗТР „Рајал“ која се бави занатском производњом ракије од дуње и кајсије, уз примену HACCP стандарда и СЗР „Боки“, мала породична фирма, која се бави производњом свежег меса и прерађевина од свињског и јунећег меса. У склопу радње је кланица, која има уведен HACCP стандард. У насељу Савино Село налази се млин „Миротин-Тиса“, д.о.о., који спада у веома успешно предузеће у пословном сегменту МСПП, а припада „Mirotin Group“.

Неки кораци су начињени у циљу побољшања конкурентности предузећа. Тренутно, предузећа покушавају да буду конкурентнија увођењем нових производа, производних линија и стандарда квалитета. Унапређење технологије прераде пољопривредних производа, повећање могућности извоза, успостављање ИСО стандардизације и побољшањем квалитета производа, развој институција за развој малог агробизниса и предузетништва, развој кластера, задругарства и саветодавства и коришћење средстава фондова ЕУ представљају развојне могућности.

Без стабилног раста индустрије и њеног доминантног утицаја на извоз, а тиме и на платни биланс, није дакле могуће одржати привредни раст и макроекономску стабилност, не само Републике Србије, већ ни АП Војводине (па тако, ни Јужнобачког округа, нити општине Врбас).

Сходно томе, привредни раст и развој треба да буду засновани на подстицању бржег развоја предузетништва, реформи образовног система у складу са потребама привреде, активној и динамичкој сарадњи науке и индустрије, побољшању инвестиционог амбијента, повећању и реструктурирању извоза, реформи политике тржишта рада и политике запошљавања у циљу смањивања фискалног оптерећења рада и динамичан и одржив индустријски раст и развој.

Од велике важности за економски развој Општине је конкурентна и модерна пољопривреда. Највећи део површине Општине чини обрадиво пољопривредно земљиште, на којем се највише узгајају житарице, индустријско биље, семенска роба. Највеће перспективе за развој има занатска производња у домену пољопривредно - прехранбених производа, због јаке сировинске базе, традиције производње, знања, захтева локалног тржишта и сл.

Општина Врбас пружа могућност за развој сеоског туризма, ловног туризма, културног туризма, омладинског туризма, манифестационог туризма, спортско-рекреативног туризма, туризма кратких одмора, подразумевајући и све друге облике туризма.

Општина по броју остварених ноћења и промету туриста у последњих седам година бележи боље резултате од осталих општина Јужнобачког округа (изузев Новог Сада). Постоји тренд позитивног раста и домаћих и страних туриста. Кључне атракције Општине са значајним развојним потенцијалом укључују богато културно-историјско наслеђе, музеј и галерија, мултиетичност, природни ресурси, бројни фестивали и манифестације (Палета младих, Невенов фестивал, Културно лето-Врбас, Ноћ музеја-Врбас, Фијакеријада Равно село, Фестивал тамбурашке музике-Змајево и тд.) и други догађаји.

Постоји велики потенцијал за развој културног, верског, активног, „wellness“ и „spa“ туризма и етно (гастрономија) туризма

5. ОСНОВНИ СТАТИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ

У структури друштвеног производа општине Врбас доминира индустрија са близу 60%, затим пољопривреда са 27%, трговина са 5% и остале гране са по мање од 3%. Бруто доходак по становнику је на нивоу просека за Републику Србију.

Просечна нето и бруто зарада у Врбасу по запосленом у периоду јануар- децембар 2020. године и периоду јануар-март 2021. године је износила:

Месец	Просечна нето зарада	Просечна бруто зарада
Јануар 2020	50.952	70.505
Фебруар 2020	50.038	68.940
Март 2020	48.755	67.360
Април 2020	49.220	68.147
Мај 2020	49.388	68.362
Јун 2020	49.720	68.763
Јул 2020	51.598	71.417
Август 2020	49.194	68.041
Септембар 2020	50.451	69.831
Октобар 2020	51.385	71.061
Новембар 2020	52.544	72.733
Децембар 2020	55.247	76.192
Јануар 2021	54.251	74.677
Фебруар 2021	53.056	73.037
Март 2021	55.416	76.446

Укупан број незапослених лица у Врбасу је 3.526 од чега жена 1.994 (децембар 2020), што представља стопу незапослености од непуно 12% у оквиру које жене учествују са 6,7%.

6. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ

Запослени у Националној служби за запошљавање су оспособљени за све аспекте рада савременог јавног сервиса за запошљавање, а то се постигло кроз више додатних обука и тренинга у области рада са незапосленим лицима и послодавцима.

Укупан број незапослених лица на територији Општине на дан 31.децембар 2020. године је био 3.526 лица, од тога 1.994 жена.

На територији Општине евидентирано је највише лица са четвртим степеном стручне спреме 1.337, са трећим степеном стручне спреме 1.025 лица и са првим степеном образовања 1.088 лица.

Од укупног броја незапослених у Врбасу, по степенима стручне спреме и полу број незапослених на крају априла 2021. године је следећи:

Степен стручне спреме	Број незапослених	Жене
I	1.088	567
II	195	100
III	1.025	458
IV	1.337	812
V	24	3
VI-1	69	45
VI-2	76	52
VII-1	216	151
VII-2	4	2
VIII	1	1
Укупно:	4.035	2.191

Месечни статистички билтен за Јужнобачки округ, април 2021.године, Реп.Србија, НСЗ-филијала Нови Сад

На територији Општине евидентирано је највише лица која су пријављена на евиденцију НСЗ и имају распон година старости од 55 до 59 (540 лица, од којих су 289 жене), па незапослена лица у распону година старости од 50 до 54 (539 лица од којих су 291 жене). Најмање је незапослених пријављених лица са распоном година старости од 15 до 19 (95 лица од којих су 37 жене). Нема пријављени лица на евиденцији НСЗ старији од 65 година.

Број незапослених лица према старости и полу на територији Општине на крају априла 2021. године:

године старости	број незапослених	жене
15 - 19	95	37
20 - 24	269	135
25 - 29	363	217
30 - 34	393	251
35 - 39	450	271
40 - 44	491	268
45 - 49	512	266
50 - 54	539	291
55 - 59	540	289
60 - 64	383	166
65 и више	0	0
укупно:	4.035	2.191

Месечни статистички билтен за Јужнобачки округ, април 2021.године, Реп.Србија, НСЗ-филијала Нови Сад

На територији општине Врбас евидентирано је највише лица са трајањем незапослености до 3 месеца, укупно 891 лица од којих су 410 жене. Од 1 до 2 године трајања незапослености на евиденцији се налази 462 лица, од којих су 272 жене. Са преко 10 година трајања незапослености на евиденцији НСЗ се налази 540 лице, од којих су 307 жене. Најмање евидентираних лица је са трајањем незапослености од 8 до 10 година и то укупно 193 лица од којих су 122 жене.

Број незапослених лица према трајању незапослености и полу на територији Општине на крају априла 2021. године:

Трајање незапослености	број незапослених	жене
До 3 месеца	891	410
3 – 6 месеци	361	179
6 – 9 месеци	300	158
9 – 12 месеци	284	148
1 – 2 године	462	272
2 – 3 године	291	175
3 – 5 година	427	247
5 – 8 година	286	173
8 – 10 година	193	122
Преко 10 година	540	307
укупно:	4.035	2.191

Месечни статистички билтен за Јужнобачки округ, април 2021.године, Реп.Србија, НСЗ-филијала Нови Сад

6.1. Дефицитарна и суфицитарна занимања

Дефицитарна занимања су: тесари, зидари, столари, пекари, кувари, месари, овлашћене рачуновође, манипулатор грађевинским машинама, професор немачког језика, професор енглеског језика, дипломирани информатичари, посебно програмери, дипломирани инжењери електротехнике и инжењери машинства.

Суфицитарна занимања су: дипломирани правници и економисти, васпитачи, учитељи, матуранти гимназије, економски техничари, пољопривредни техничари, трговци...

6.2. Анализе на локалном тржишту рада

Анализе на локалном тржишту рада су истраживачке активности Националне службе за запошљавање-филијала Врбас (у даљем тексту: НСЗ), које се спроводе у континуитету. НСЗ је модеран јавни сервис који пружа услуге незапосленим лицима и послодавцима. Запослени су потпуно оспособљени, што је постигнуто кроз више додатних обука и тренинга у области рада са клијентима. Услуге се континуирано унапређују, уз непрекидно поређење остварених резултата са постављеним циљевима. Са партнерима развија међусобно корисне односе, ради успостављања дугорочне сарадње.

У току 2020. године, организовано је спровођење истраживања (анкетни упитници послодаваца, које су урадили запослени у НСЗ).

Сврха анкетирања послодаваца је прикупљање података о очекиваним променама у захтевима за радном снагом, а циљ је добијање информација које ће помоћи у процесу планирања активних мера запошљавања и превентивном деловању за обезбеђивање квалификоване радне снаге на тржишту рада.

Анализа трендова тржишта рада указује на неопходност интензивирања активности у циљу унапређења положаја категорија теже запошљивих лица, посебно

млађих од 30 година, старијих од 50 година, вишкова запослених, избеглих и расељених лица, Рома, корисника социјалних давања, као и особа са инвалидитетом.

Број незапослених особа са инвалидитетом на територији општине Врбас на дан 30.04.2021. године је укупно 87 особе, од тога је 25 жена.

Од укупног броја незапослених особа са инвалидитетом у Врбасу, по степенима стручне спреме и полу број незапослених на крају априла 2021. године је следећи:

Степен стручне спреме	Број незапослених	Жене
I	20	6
II	15	3
III	24	5
IV	22	9
V	3	0
VI-1	3	2
VI-2	0	0
VII-1	0	0
VII-2	0	0
VIII	0	0
Укупно:	87	25

Месечни статистички билтен за особе са инвалидитетом за Јужнобачки округ, април 2021.године, Реп.Србија, НСЗ-филијала Нови Сад

Број незапослених особа са инвалидитетом према старости и полу на територији Општине на крају априла 2021. године:

године старости	број незапослених	жене
15-19	0	0
20-24	4	2
25-29	6	3
30-34	5	3
35-39	6	3
40-44	6	3
45-59	18	2
50-54	18	4
55-59	14	2
60-64	10	3
65 и више	0	0
укупно:	87	25

Месечни статистички билтен за особе са инвалидитетом за Јужнобачки округ, април 2021.године, Реп.Србија, НСЗ-филијала Нови Сад

Број незапослених особа са инвалидитетом према трајању незапослености и полу на територији Општине на крају априла 2021. године:

Трајање незапослености	број незапослених	жене
До 3 месеца	4	1
3 – 6 месеци	11	6
6 – 9 месеци	3	2
9 – 12 месеци	3	3
1 – 2 године	6	1
2 – 3 године	5	1
3 – 5 година	8	3
5 – 8 година	2	0
8 – 10 година	6	2
Преко 10 година	39	6
укупно:	87	25

Месечни статистички билтен за особе са инвалидитетом за Јужнобачки округ, април 2021.године, Реп.Србија, НСЗ-филијала Нови Сад

7. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ

Циљ политике запошљавања Општине је успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености кроз отварање нових радних места, подршку развоју предузетништва и подстицању запошљавања младих.

Локална самоуправа је добром проактивном политиком запошљавања запослила преко 700 људи у периоду 2019 - 2020. година. Укупан број новозапослених лица са евиденције НСЗ у току 2020. године је 954 лица. На територији општине Врбас се интезивно ради на реализацији атрактивне индустријске зоне, а у току године се очекује почетак градње нове фабрике и ново запошљавање лица са евиденције НСЗ.

Поред Националне службе за запошљавање, на територији Општине послове везане за запошљавање обављаће и Одељење за привреду и локални економски развој, а односе се на послове праћења стања у области политике запошљавања Општине, унапређења и спровођења мера за подстицање запослености, израде, припреме и реализације годишњег ЛАПЗ-а, као и Локални савет за запошљавање општине Врбас, као радно саветодавно тело Председника општине, чији је задатак да даје мишљење и препоруке Председнику општине о питањима од интереса за унапређење запошљавања везаним за планове и програме запошљавања, годишње локалне акционе планове запошљавања Општине, мере активне политике запошљавања, прописима из области запошљавања и другим питањима од интереса за запошљавање.

Предности локалних самоуправа код којих Локални савет за запошљавање успешно остварује своју улогу:

- преузимање активне улоге у политици запошљавања и препознавање локалних потреба у области запошљавања,
- стварање основа за решавање проблема незапослености кроз израду ЛАПЗ-а,

- могућност креирања нових мера активне политике запошљавања које су прилагођене локалним потребама,
- могућност аплицирања за суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања код покрајинских и републичких органа,
- унапређење социјалног дијалога и јачање свести о значају остваривања локалне стратегије развоја, привлачења инвестиција и изградњи инфраструктуре, као претпоставка за ново запошљавање.

8. ПРОБЛЕМИ У СПРОВОЂЕЊУ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ

Проблеми који се појављују у области запошљавања на територији Општине су:

- висока стопа незапослености и број незапослених лица (број незапослених лица у априлу 2021. године је 4.035)
- постојање вишкова запослених,
- прихватање послова испод нивоа стечених квалификација, због недостатка посла,
- неусаглашеност понуде и потражње, односно недостатак квалификоване радне снаге која се огледа у чињеници да одређени број слободних радних места за којим постоји потреба послодаваца остаје непопуњен, а да са друге стране постоји велики број лица са занимањима за која не постоји потреба на тржишту рада,
- дугорочна незапосленост, а самим тим и губитак мотивације и знања, као и смањена могућност за запошљавање, па мера јавних радова утиче управо на ову категорију теже запошљивих лица у погледу радно-социјалне активације,
- старосна структура је неповољна, јер је просечна старост незапосленог лица око 40 година, а томе доприносе вишкови запослених пошто послодавци због економских тешкоћа и отежаног пословања својих фирми прибегавају смањењу броја запослених, старији радници су претрпели даље погоршање положаја, јер у периодима криза ова лица су највише погођена губитком радних места,
- квалификациона структура незапослених лица је неповољна и превазилажење постојеће ситуације застарелих занимања и неадекватних способности подразумева реформу система образовања која треба да се руководи стварним и реалним потребама тржишта рад,
- незапосленост код жена израженија је у односу на незапосленост мушкараца, али последњих година постоји тренд постепеног смањивања и повећања запослености, али и даље су жене у нешто већем проценту незапослене, и недовољна заинтересованост жена за отпочињање приватног посла,
- сива економија је последица недостатка одређених мера које би смањиле рад на црно и недовољно промовисање предности легалног и пријављеног рада међу послодавцима и запосленима.

9. КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ ЛИЦА

У складу са Законом, теже запошљива лица су она незапослена лица која због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социодемографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или због других објективних околности теже налазе посао. Одређеним програмима и мерама активне политике запошљавања подстиче се равноправнији положај

тих лица на тржишту рада, тако да теже запошљива лица имају приоритет код укључивања у поједине мере.

Такође, у програме и мере активне политике запошљавања укључиће се и остала теже запошљива лица из посебно осетљивих категорија незапослених као што су: жене (посебно жене жртве трговине људима), избегла и расељена лица, повратници према споразуму о реадмисији, самохрани родитељи, супружници из породице у којој су оба супружника незапослена, родитељи деце са сметњама у развоју, бивши извршиоци кривичних дела и сл. на начин којим се омогућава њихова интеграција на тржиште рада.

Анализа трендова тржишта рада указује да је од настанка економске кризе 2008. године забележено погоршање положаја категорија теже запошљивих лица, а посебно младих, старијих и лица без квалификација и нискоквалификованих лица. Од 2013. године бележи се извесно побољшање положаја већине теже запошљивих група осим младих.

У складу са наведеним Општина подстиче запошљавање младих првенствено кроз програм стручне праксе, организовањем обука лица са националне службе за запошљавање у циљу оспособљавања за отпочињање самосталног посла и програмом самозапошљавања.

Програм стручне праксе – подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање – квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци. Програм је намењен незапосленим лицима без радног искуства у струци, са најмање средњим образовањем и реализује се без заснивања радног односа.

Програм организовања обука лица са националне службе за запошљавање у циљу оспособљавања за отпочињање самосталног посла ће се обављати у сарадњи са Регионалном развојном агенцијом „Бачка“ из Новог Сада, по модулима из њиховог програма пословања. О одслушаној обуци, организатор ће издати сертификат.

Програм самозапошљавања подразумева субвенције за самозапошљавање које се одобравају незапосленом лицу ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у делатностима дефинисаним у складу са потребама локалног економског развоја у ЛАПЗ

У току 2021. године очекује се погоршање положаја лица старијих од 50 година, као и лица без стручних квалификација. За вишкове запослених и лица без квалификација и нискоквалификована лица намењени су јавни радови.

Јавни радови се организују и у циљу радног ангажовања првенствено теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса

Теже запошљива лица која ће у 2021. години имати приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања Општине су: незапослени без квалификација и нискоквалификована лица, вишкови запослених, дугорочно незапослени, особе са инвалидитетом, Роми, радно способни корисници новчане социјалне помоћи, ради омогућавања њихове интеграције на тржиште рада и побољшање квалитета живота.

10. ЦИЉЕВИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ У 2021. ГОДИНИ

Основни циљ политике запошљавања Општине је успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености.

Појединачни циљеви политике запошљавања на територији Општине за 2021. годину односе се на:

- подстицање радног ангажовања и социјалног укључивања теже запошљивих лица и лица у стању социјалне потребе,
- преузимање значајније улоге од стране локалне самоуправе у наредном периоду за креирање и спровођење активних мера запошљавања које ће уважавати све карактеристике и специфичности локалног окружења,
- успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености,
- подстицање запошљавању младих
- обучавање лица са евиденције НСЗ за самостално отпочињање посла,
- подршку и помоћ незапосленим лицима у активном тражењу посла,
- подршку смањењу неформалног рада. У наредном периоду потребно је повећати мере и активности за смањење обима неформалног рада и такву запосленост превести у легалне оквире,
- подршка самозапошљавању,
- унапређење социјалног дијалога и јачање улоге социјалних партнера у области запошљавања и локалној политици запошљавања,
- подршку равноправности полова и једнаких могућности у погледу запошљавања и зарада,
- борбу против дискриминације посебно погођених група приликом запошљавања,
- активан приступ Општине у области запошљавања,
- спровођење мера из ЛАПЗ-а и јачање улоге Локалног савета за запошљавање,
- успостављање комуникације са Сектором за запошљавање у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике и проширивање сарадње са Националном службом за запошљавање, као и са осталим локалним саветима за запошљавање,
- учешће у финансирању програма и мера активне политике запошљавања из покрајинског и републичког буџета,
- учествовање на обукама намењеним члановима Локалних савета за запошљавање

11. ПРИОРИТЕТИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ У 2021. ГОДИНИ

У оквиру дефинисаних циљева политике запошљавања на територији Општине одређени су конкретни приоритети за деловање приликом спровођења програма и мера активне политике запошљавања.

ЛАПЗ-а утврђују се следећи приоритети активне политике запошљавања за 2021. годину:

- реализовање програма стручног оспособљавања младих који први пут заснивају радни однос на одређено време, за обуку за самосталан рад у струци и спровођење програма стручне праксе,
- подстицање самозапошљавања,
- обучавање лица са евиденције НСЗ за самостално отпочињање посла,
- унапређење социјалног дијалога на територији Општине.

12. ПРОГРАМИ И МЕРЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ У 2021. ГОДИНИ

Локалним акционим планом запошљавања општине Врбас за 2021. годину обухватиће се мере активне политике запошљавања, која ће се реализовати без програма суфинансирања, као и мере које ће се реализовати кроз споразум о техничкој сарадњи општине и НСЗ:

- 1. Програм стручна пракса** - одобрава се ради стручног оспособљавања за самосталан рад у струци за лица без радног искуства
- 2. Обучавање лица са евиденције НСЗ** - Подршка обухвата стручну помоћ у виду организовања стручних, акредитованих обука за лица са евиденције НСЗ у циљу додатног оспособљавања и обучавања за самостално отпочињање посла. Програм ће се спроводити уз сарадњу са Регионалном развојном агенцијом „Бачка“ из Новог Сада.

За финансирање стручне праксе у Одлуком о буџету општине Врбас за 2021. годину планирано је 3.500.000,00 динара и овај програм локална самоуправа ће реализовати уз техничку подршку Националне службе за запошљавање, Филијала Врбас.

За финансирање програма организовања обука лица са евиденције НСЗ ради оспособљавања за лакше отпочињање сопственог посла Одлуком о буџету општине Врбас за 2021. годину нису планирана средства и овај програм локална самоуправа ће реализовати уз техничку подршку Националне службе за запошљавање, Филијала Врбас и Регионалне развојне агенције „Бачка“ из Новог Сада.

12.1. Програм стручне праксе

Програм стручне праксе подразумева стручно оспособљавање незапосленог за самосталан рад у струци за коју је стечено одговарајуће образовање - квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита, када је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци.

Програм се реализује без заснивања радног односа. Кроз програм стручне праксе финансирају се незапослена лица, која се први пут стручно оспособљавају за занимање за које су стекла одређену врсту и ниво образовања или која су се стручно оспособљавала краће од времена потребног за полагање приправничког или стручног испита. Финансирање програма стручне праксе трајаће најдуже 12 месеци.

- ангажованим лицима на име новчане помоћи и трошкова превоза исплаћују се средства у укупном месечном износу од:
 - 20.000,00 динара за лица са средњим образовањем,
 - 22.000,00 динара за лица са вишим или високим трогодишњим образовањем,
 - 25.000,00 динара за лица са најмање четворогодишњим високим образовањем;
- врши обрачун и уплату доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести, у складу са законом.

Послодавац је у обавези да:

- стручно оспособљава незапослено лице у дужини трајања уговорне обавезе;
- оспособи незапослено лице за самосталан рад у струци, у складу са законом;
- доставља Националној служби извештаје о присутности лица на стручној пракси, у складу са уговором;
- достави Националној служби извештај о обављеној стручној пракси, у складу са уговором;
- организује незапосленом полагање стручног или приправничког испита за самосталан рад, односно обезбеди доказе о оспособљавању неопходне за полагање испита пред надлежним органом;
- изда потврду о обављеној стручној пракси, односно положеном стручном или приправничком испиту;
- омогући Националној служби контролу реализације уговорних обавеза и обавести Националну службу о свим променама које су од значаја за реализацију уговора у року од осам дана од дана настанка промене.

Укупна потребна средства за реализацију ове мере активне политике запошљавања износе 3.500.000,00 динара.

Општина Врбас за реализацију ове мере планирала средства у буџету за 2021. годину, у износу од 3.500.000,00 динара.

12.2. Програм обука лица са евиденције НСЗ

Подршка обухвата стручну помоћ у виду организовања стручних, акредитованих обука за лица са евиденције НСЗ у циљу додатног оспособљавања и обучавања за лакше самостално отпочињање посла. Програм ће се спроводити уз сарадњу са Регионалном развојном агенцијом „Бачка“ из Новог Сада.

Обуке лица са евиденције НСЗ које ће пружати Регионална развојна агенција „Бачка“ из Новог Сада обухватају 10 модула који се деле на обавезне и опционе.

Регионална развојна агенција „Бачка“ из Новог Сада има обавезу да спроведе обавезан модул обуке „Обука за почетнике у пословању“ (у трајању од два дана). Планирати термин организовања обуке је септембар 2021.године.

Регионална развојна агенција „Бачка“ из Новог Сада ће поред обавезне обуке, да спроведе и следеће опционе модуле обука:

- 1) припрема пословног плана и пословање са банкама и инвестициона спремност (у трајању од два дана) – планирана за Октобар 2021.године,
- 2) маркетинг и продаја (у трајању од једног дана); - планирана за новембар 2021.године,
- 3) електронско пословање и информационе технологије у пословању (у трајању од једног дана) – планирана за новембар 2021. године,
- 4) финансијско управљање (у трајању од два дана) – планирана за децембар 2021.године.

У складу са интересом корисника, лица са евиденције НСЗ, Регионална развојна агенција „Бачка“ из Новог Сада може да организује и друге опционе модуле обука чији термин одржавања би био предмет договора:

- 1) извоз – за оне који први пут извозе (у трајању од два дана);
- 2) преглед стандарда квалитета и заштите животне средине од значаја за пословање (у трајању од два дана);
- 3) иновације (у трајању од једног дана);
- 4) припрема за Јединствено европско тржиште (у трајању од једног дана);
- 5) учешће МСП у јавним набавкама (у трајању од једног дана).

О одслушаним обукама, полазницима (лицима са евиденције НСЗ), Регионална развојна агенција „Бачка“ из Новог Сада ће издати званичан сертификат као акредитована организација за вршење обука из области предузетништва.

Приоритет код обучавања лица са евиденције НСЗ имају

1. млади до 30 година старости,
2. вишкови запослених,
3. жене,
4. остале групе теже запошљивих лица.

Локални акциони план запошљавања општине Врбас предвиђа обучавање више десетина лица са евиденције НСЗ.

За реализацију ове мере активне политике запошљавања нису потребна посебна средства, тако да иста нису планирана Одлуком о буџету за 2021. годину.

Општина Врбас за реализацију ове мере није планирала средства у буџету за 2021. годину, подршку у реализацији програма Регионална развојна агенција „Бачка“ ће извршити без накнаде.

13. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА ЗАПОШЉАВАЊА

Мера	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци активности	Потребна финансијска средства	Извор финансирања
Програм стручна пракса	Стицање практичних знања и вештина за самосталан рад у занимању за које је стечено одговарајуће образовање/квалификација	Број успешно оспособљених лица за самосталан рад у струци	ЛСЗ	3.500.000,00	Буџет ЛСЗ 3.500.000,00
Програм обука лица са евиденције НСЗ	Оспособљавање лица са евиденције НСЗ и стицање практичних знања за лакше отпочињање са самосталним послом	Број обучених лица за самосталан рад – издати сертификати	ЛСЗ и РРА „Бачка“	0,00	---
УКУПНО				3.500.000,00	3.500.000,00

14. КОМИСИЈА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА ЗАПОШЉАВАЊА

За мере из поглавља 12. Програми и мере политике запошљавања на територији Општине у 2021. години, одлуке доноси Председник општине на предлог Комисије за реализацију мере запошљавања (у даљем тексту: Комисија).

Чланове Комисије именује Председник, а чине је представници Општине, Националне службе за запошљавање, Савета за запошљавање, репрезентативних синдикалних организација и други стручњаци из области запошљавања.

Задатак Комисије је провера и разматрање пријава, Комисија сачињава бодовну листу која ће бити истакнута у просторијама Одељења за привреду и локални економски развој.

15. УЧЕШЋЕ У СУФИНАНСИРАЊУ ПРОГРАМА И МЕРА ЗАПОШЉАВАЊА

Чланом 60. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености утврђена је могућност да локална самоуправа која у оквиру свог локалног акционог плана запошљавања обезбеђује више од половине средстава потребних за финансирање одређеног програма или мера активне политике запошљавања може поднети захтев надлежном Министарству за учешће у суфинансирању предвиђених програма и мера.

Услови за одобравање суфинансирања програма или мера активне политике запошљавања су да локална самоуправа има формиран Локални савет за запошљавање, донет локални акциони план запошљавања и обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређеног програма или мера и усклађене програме и мере са приоритетима и циљевима локалног економског развоја и локалног тржишта рада.

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености и Националним акционим планом запошљавања за период од 2021 до 2023. године, Општина Врбас неће аплицирати за средстава за суфинансирање одређених програма или мера активне политике запошљавања код надлежног Министарства.

16. НОСИОЦИ СПРОВОЂЕЊА МЕРА ЗАПОШЉАВАЊА

Мере предвиђене ЛАПЗ-а реализоваће Локални савет за запошљавање у сарадњи са Одељењем за привреду и локални и економски развој, а у сарадњи са Националном службом за запошљавање, Регионалном развојном агенцијом „Бачка“ из Новог Сада и осталим социјалним партнерима.

Одељење за привреду и локални економски развој је у обавези да о спровођењу ЛАПЗ-а достави извештај Председнику, по потреби, а најкасније до 31. јануара 2022.године.

„Табела мера и програм за реализацију ЛАПЗ-а Општине Врбас за 2021. годину“ саставни је део Локалног акционог плана.

Овај ЛАПЗ-а објавити у „Службеном листу општине Врбас“.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Општина Врбас
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ ВРБАС
Број:06-3-465-1/2021-II/02
Дана: 11. августа 2021. године
ВРБАС

Председник општине Врбас,
Предраг Ројевић, с.р

С А Д Р Ж А Ј

Редни број	Страна
------------	--------

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ ВРБАС

115.	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ ВРБАС ЗА 2021. ГОДИНУ	615
------	--	-----

Издавач: Скупштина општине Врбас
Одговорни уредник: Јелена Ђурковић - Технички уредник: Марија Тот
Адреса: Врбас, Маршала Тита 89 - Телефон: 021/7954-000, факс: 021/705-990
Годишња претплата: 9.000,00 динара - један примерак: 300,00 динара
Жиро рачун број: 840-13640-45 Општинска управа Врбас
Лист излази по потреби - Тираж: 65 примерака
